

Nieuw Frans energiebeleid

Na anderhalf jaar discussie en voorbereiding heeft op 30 juli de Franse regering het voorstel voor een nieuw energiebeleid naar het parlement gestuurd. Het bevat elementen die op ons Energieakkoord lijken, maar is ook meer op de lange termijn gericht, terwijl er nog geen duidelijke uitwerking wordt gegeven van eerdere uitspraken over kernenergie.

Het Franse wetsvoorstel bevat zowel doelen en procesafspraken als op sommige terreinen een uitwerking. Doelen zijn er op vier terreinen. Het aandeel finaal energieverbruik hernieuwbare energie moet van 14% in 2012 via de (Europees afgesproken) 23% in 2020 naar 32% in 2030. Dat wordt mede mogelijk door het doel het energieverbruik in 2020 met 15% te verminderen en in 2050 te halveren. Tezelfdertijd mag de productiecapaciteit van kernenergie niet verder toenemen dan de huidige en mag het productieaandeel elektriciteit daarvan in 2025 nog maar 50% bedragen tegen 75% nu. Dit alles moet resulteren in een reductie van broeikasgasemissies in 2030 met 40% ten opzichte van 1990.

Elektrisch vervoer

Op sommige terreinen is het wetsvoorstel ook uitgewerkt. Bij hernieuwbare energie worden bijvoorbeeld tenders wind op zee en grootschalige zon-PV uitgeschreven. Er wordt zwaar ingezet op elektrisch vervoer, waarbij ieder die een dieselauto inruilt een subsidie van 10.000 euro krijgt en er in 2030 7 miljoen oplaadpunten moeten zijn. Voor hernieuwbare energie, schoner transport en energiebesparing in de gebouwde omgeving zijn fiscale faciliteiten beschikbaar, terwijl banken goedkope leningen moeten aanbieden.

Zo kan elk huishouden een renteloze lening tot maximaal 30.000 euro afsluiten en tot 16.000 euro fiscale tegemoetkoming krijgen. Voor de nieuwe beleidsaanpak is 10 miljard euro voor de komende drie jaar uitgetrokken. De oppositie betwijfelt of dit voldoende is. Zo laten de bijgeleverde sommen bijvoorbeeld zien dat in 2020 maar 20% hernieuwbare energie wordt gehaald. Vergelijkbaar met ons Energieakkoord wordt veel waarde gehecht aan de energieke burger en gaan regio's een grote rol in de uitvoering spelen. Tot zover vinden de meeste waarnemers, betrokkenen en NGO's het in Frankrijk een zinvolle eerste stap. Belangrijk vindt men ook dat het wetsvoorstel sterk inzet op

kansen voor groene groei. Duidelijk is dat hoewel de Franse regering zegt door de Duitse aanpak geïnspireerd te zijn, de Franse centralistische traditie nog veel sporen nalaat en de grote energiebedrijven een cruciale rol in de uitvoering moeten spelen.

Kernenergie

Minder uitgewerkt zijn de passages over kernenergie. De capaciteit wordt beperkt tot de huidige 63,2 gigawatt (GW). Als eind 2016 de nieuwe kernreactor in Flamanville (1.630 MW) aan het net gekoppeld wordt, moeten er dus andere dicht waarvoor Fessenheim in de Elzas de gegadigde is. De uitwerking wordt in

nieuwe meerjarenplannen voorzien. Elke vijf jaar komt er naar Brits voorbeeld een meerjarig CO₂-plafond: eerst voor 2015-18, dan 2018-23, enzovoort. Op basis hiervan wordt een meerjarig energieplan opgesteld (dat is er nu al voor elektriciteit). Energiebedrijf EDF moet vervolgens strategische plannen opstellen die in het Parlement worden besproken. Op deze manier wordt het debat over kernenergie vooruitgeschoven met als argument "dat het niet aan de regering is om zich met de zaken van een particuliere onderneming te bemoeien." Anderen zeggen dat EDF vooralsnog goed is weggekomen.

Ontmanteling

Ondertussen is er rond kernenergie wel iets aan de hand. De nieuwe kerncentrale in Flamanville zal naar verwachting meer dan 8 miljard euro kosten, meer dan 2,5 maal zoveel als aanvankelijk verwacht. Dit vertaalt zich in een lange-termijnprijs die de Britse regering voor vergelijkbare centrales in Engeland bereid is te betalen en die bijna tweemaal de Britse groothandelsprijs bedraagt (die hoger is dan de Franse). Nieuwe kerncentrales kosten dus veel geld en zullen er zonder massieve overheidssteun niet komen. De huidige zijn in een relatief korte tijdsspanne gebouwd en zullen dus waarschijnlijk op enig moment ook snel na elkaar door de toezichthouder afgekeurd worden. EDF zet uiteraard in op verlenging van de levensduur van de nu toegestane 40 naar 50 jaar of meer (ze zijn nu gemiddeld 30 jaar oud, de oudste is 36 jaar) en in 2015 wordt zo'n besluit ook verwacht. De toezichthouder moet daarnaast elke centrale apart keuren. De

meeste centrales zijn van hetzelfde type, dus als ergens een probleem geconstateerd wordt, is het leed niet te overzien. Ondertussen lopen ook de kosten van bestaande centrales op, vooral door toegenomen veiligheidseisen. De Franse Rekenkamer berekende dat de productiecosten van kerncentrales in 2010-13 met 21% opliepen (16% in constante prijzen). EDF moet een kwart van zijn nucleaire capaciteit tegen een vaste lage prijs verkopen om de concurrentie te bevorderen. De afschrijvingen van EDF bieden geen voorziening voor nieuwe centrales, terwijl niemand zeker weet of voldoende voor de ontmanteling is gereserveerd en hoe het met een definitieve hoogwaardige radioactieve opslag moet. Politiek gezien is het wel begrijpelijk dat de Franse regering deze problemen liever vooruitschuift. Als de levensduur wordt verlengd is er ook wel tijd voor nieuwe beslissingen, maar dat zullen hele grote en dure zijn en van uitstel komt ook hier geen afstel. ■

Pieter Boot is verbonden aan het Planbureau voor de Leefomgeving.